

Sparraus kylän turvallisuustyöhön osa 3: Kylän turvallisuussuunnitelma MUISTIO

Osallistujia 45

Hankkeen työntekijät: Elina Leppänen, Hämeen kylät; Kirsi Hipp, HAMK, Anniina Honkonen (pj) ja Johanna Malmelin (siht.), Laurea

1. Edellisen kerran lyhyt kertaus, tilannekatsaus

- Ks. lisätietoa: <https://www.hameenkylat.fi/sparraus-kylan-turvallisuustyohon/>

2. Kylävara-työkalupakki

- Ks. www.kylavara.fi
- Kylä varautumis- ja turvallisuussuunnitelman mallilomake: [Kylan-varautumis-ja-turvallisuussuunnitelma.docx](#)

3. Kylän turvallisuussuunnitelma

- Turvallisuusosaamisen vahvistaminen. Tulevia koulutuksia:
 - [19.3.2026 klo 17.30–18.30 Kaikille avoin webinaari: Kylien nettisivut ajantasalle tekoälyn avulla](#)
 - [15.4.2026 klo 17.30–19 Joukkomuonituksen TEAMS-verkkokoulutus](#)
 - <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri/Tutustu-tarkemmin/id/191605>
- Erilaisiin häiriö- ja vaaratilanteisiin varautuminen
 - Riskianalyysi ja riskimatriisi uhkan todennäköisyyden ja vakavuuden perusteella. (ks. PowerPoint-esitys liitteenä)
 - Menti-kysely: Todennäköisimpinä ja vakavimpina erilaisista häiriö- ja vaaratilanteista osallistajat pitivät avun saamisen viivettä ja ikääntyneiden pärjäämistä. Uhkista kriittisimpänä pidettiin sähkökatkoja, luonnonvoimia ja tuli-/maastopaloja. Mentissä koottiin myös keinoja, joilla kylä voi varautua kriittisimpänä pidettyyn uhkaan eli sähkökatkoihin.
- Asukkaiden ja kyläyhteisön tehtävät häiriötilanteissa. Kokemuksia ja esimerkkejä kyliltä:
 - Kyläradio- ja kylätalkkarivuorojen yhdistäminen
 - Hannes-myrsky herätti, ja siihen varautuminen säätiedotuksen perusteella toimi samalla varautumisharjoituksena
 - Tiedotus, tarvittaessa tilapäinen majoitus ja muonitus, läheisistä huolehtiminen
 - Kylätalolla tarjottu myrskystä seuranneen sähkökatkon aikana ruokaa, vettä, puhelimien latauspiste
 - Tiedottaminen; jaettu postilaatikoihin tietoa mistä saada apua tarvittaessa
 - Avun pyytäminen voi olla vaikeaa, myös sitä pitää harjoitella

- Jos puhelimet eivät toimi, ohjeistus on mennä kylätalolle; konkreettiset neuvot häiriötilanteessa äärimmäisen tärkeitä
- Jalkautuminen ja tehtävien jakaminen häiriötilanteessa
- Viestintädilemman ratkaisemiseksi kehitteillä proto, joka mahdollistaisi internet-palveluista riippumattoman lyhytviestipalvelun rajatulla alueella (perustuu LoRa-tekniikkaan). Lisätietoja saa Timo Hakalalta.
- Tiedottaminen on hyvin tärkeä tehtävä
- Kylän/lähialueen paperikartta hyvä olla olemassa, ja kartanlukutaito
- Metsästäjät tuntevat maastot ilman karttaakin, heitä voidaan hyödyntää
- On hyvä olla myös ”mentaalikartta” lähiseudusta, tieto esim. missä asuu ikääntyneitä
- Kunnan kartoittajan tukea on saatu, kun on haluttu hahmottaa kylällä asuvia ikäihmisiä

4. Kyläturvallisuusillat

- Hanketta voi pyytää järjestämään kyläturvallisuusillan omalle kylälle, sen voi järjestää myös yhdessä naapurikylien kanssa. Illat pidettävä lokakuun loppuun mennessä. Kylä tarjoaa tilat ja mahd. tarjoilut, hanke ohjelman (infoa ja yhteistä työskentelyä). Yhteys Elinaan kylaasiamies@hameenkylat.fi 15.4.26 mennessä
- Viimeisempänä järjestetty Pohjois-Tammelan kyläturvallisuusilta 10.3., jossa 50 osallistujaa.

5. Kyläturvaryhmä, kyläturvahenkilö ja varahenkilö

- Ilmoittakaa kylänne osalta henkilöt (kylä, henkilön nimi, matkapuhelin, sähköposti ja toimiiko kyläturvahenkilönä vai varahenkilönä) 3.5.26 mennessä Elinalle, joka toimittaa tiedot Kanta-Hämeen pelastuslaitokselle ja kuntien varautumisesta vastaaville henkilöille.
- Kommentti: Jo näihin kyläturvallisuustyön aloituskokoontumisiin olisi oikein hyvä kutsua joku kunnan edustaja.
- Jos henkilöt eivät ole vielä tiedossa, tiedot kerätään seuraavan kerran marraskuussa 2026. Tällöin voi myös päivittää tiedot, jos henkilöt muuttuvat.
- Mietinnässä on, miten hankkeen päätyttyä hoidetaan yhteystietojen päivitys. Ideoita tähän voi antaa Elinalle tai Anniinalle (anniina.honkonen@laurea.fi)
- Kyläturvapöytä-mallia (kylän ja viranomaisten yhteistyö) on pilotoitu hankkeessa ja sen toivotaan jatkuvan hankkeen päättymisen jälkeen. Viranomaisyhteistyö on myös seuraavan kyläsparrauksen aiheena.
- Kommentti: Olisi hyvä saada kylän turvallisuuden vuosikelloon tapaaminen kyläläisten ja viranomaisten kesken; on muitakin asioita kuin turvallisuus, joista olisi aihetta

yhdessä keskustella. Kylät toivovat hankkeelta viestin viemistä kuntien suuntaan. Hämeen Kylät pyrkii osaltaan vaikuttamaan siihen, että kaupungit huomioisivat maaseutualueet päätöksenteossa.

6. Kylä turvallisuustoimijana -juttu omaan kylälehteenne?

- Jos haluatte jutun omaan lehteenne, olkaa mahdollisimman pian yhteydessä Elinaan tai Anniinaan. Hanke tuottaa pohjan (yleisjuttu kylistä turvallisuustoimijana), jota kylä voi täydentää.
- Myös materiaaleja ständeille kylätapahtumiin voi pyytää hankkeelta.

7. Hankkeen tulevat tapahtumat ja koulutukset

- Sään ääri-ilmiöihin ja vesihuollon häiriötilanteisiin varautuminen kylissä ja taajamissa 17.3.26 klo 18–20, HAMK Lepaan kampus ja Teams. Ilmoittautuminen: <https://urly.fi/43F2>
- Paloturvallisuus kylätalossa ja tapahtumissa -koulutus 7.5.26 klo 17–20, Zoom. Ilmoittautuminen: <https://urly.fi/429L>
- Kojjärven kyläturvallisuuspäivä 21.3.26 klo 12–16 Kojjärven koulu. Ei ennakkoilmoittautumista.

8. Seuraava sparraus

- Viimeinen kyläsparraus 15.4.26 klo 17.30–19.30, aiheena viestintä ja viranomaisyhteistyö.

